

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Miljöskydds enheten
Erika Holgersson
010-2253371

Yttrande

Datum
2016-10-03

Diarienummer
500-5249-2016

m.registrator@regeringskansliet.se

Kopia till: anna.berglund@regeringskansliet.se

Remissyttrande – Promemoria Miljöbedömningar (Ds 2016:25) (M2016/1849/R)

SAMMANFATTNING

Länsstyrelsen Jämtlands län (nedan Länsstyrelsen) anser att intentionen med liggande förslag gällande förtydliganden är god men det förenklar inte förståelsen för lagstiftningen i 6 kap miljöbalken. Länsstyrelsen konstaterar att innebörden i förslaget till nytt kapitel 6 miljöbalken i det stora hela är likt som 6 kapitlet i dag. Dock har dispositionen ändrats samt har nya ord och uttryck införts och flera förtydliganden har gjorts. Länsstyrelsen finner en risk i att förslaget med nya ord och uttryck krånglar till förståelsen av kapitlet. Ordningen med att ha planer och program först och sedan verksamheter och åtgärder är bra. Länsstyrelsen anser det även positivt att det vid den strategiska miljöbedömningen för planer och program tydliggörs att hänsyn ska tas till miljökonsekvensbeskrivningen och inkomna synpunkter innan planen antas.

Länsstyrelsen bedömer att det nya förslaget i sig inte medför stora ändringar i det praktiska arbetet utan stället är det inläsandet av nya kapitlet och förordningen som medför arbete. Det kommer även krävas arbete att implementera de nya uttrycken till verksamhetsutövare. Länsstyrelsen är dock tveksam till om den samlade miljöskyddseffekten blir bättre eller oförändrad jämfört med idag med det lagda förslaget.

Länsstyrelsen finner att utredningen då det gäller förslaget till gemensam handläggning av vissa ärenden vid länsstyrelsernas miljöprövningsdelegation synes ha missat att miljöprövningsdelegationen endast finns vid 12 länsstyrelser. Det är således inte korrekt att påtala att det är olika enheter inom samma länsstyrelse som oftast handhar frågor gällande tillsyn respektive prövning. Det rör sig i vissa fall om olika länsstyrelser som är prövningsmyndighet och tillsynsmyndighet. Däremot finns det en vinst att få om man möjliggör samprövning eftersom det bedöms underlätta för verksamhetsutövarna.

LÄNSSTYRELSENS SYNPUNKTER

6 kap Miljöbedömningar

23 § Denna paragraf är krånglig och det som gör det otydligt är nya ordet undersökning. Ordet undersökning är olämpligt eftersom mer praktiskt inriktade undersökningar ofta diskuteras under samråds- och prövningsförfaranden (provtagningar, mätningar etc.). Ordet undersökning bör bytas ut mot t ex samrådsutredning. Det bör vara ett ord som tydligt anger att det är ett samråd som inte alltid behöver göras och inte behöver innebära en fortsättning till ett avgränsningssamråd.

Idag när Länsstyrelsen träffar verksamhetsutövare pratar man om den samrådsprocess som ska leda fram till de underlag som ska lämnas in för prövning. Det är en inarbetad och vedertagen process med en vokabulär som många är bekanta med och den kan vara svår att ändra och få förståelse för. Vid samråden diskuteras om den process det är att genomföra samrådet.

§§ 24-32

Föreslagna formuleringar i §§ 24-32 är invecklade och omfattande. Det är svårt att finna en röd tråd genom lagrummen och slutligen fram till huruvida beslut om betydande miljöpåverkan ska tas eller inte och miljökonsekvensbeskrivningens utformning. Miljöbedömningsprocessen får inte medföra ytterligare byråkrati för verksamhetsutövare eller myndigheter.

Länssstyrelsen anser att omarbetning av §§ 24-32 bör ske i syfte att ge läsaren systematik för hur processen ska gå till. Förslagsvis kan man lägga till en förklaring av vad som menas med avgränsningssamråd, undersökningssamråd och undersökning. Ordet process ligger i linje med många formuleringar i promemorian samt syftet med miljökonsekvensbeskrivningar. Det kan dock vara viktigt att förtydliga att den strategiska och den praktiska miljöbedömningen är processer.

24 § Ordet undersökningssamråd, som är till för att förtydliga har i kapitlet en krånglig innebörd som för tankarna tillbaka till ordet ”tidigt” samråd som togs bort ur miljöbalken för ett tiotal år sedan i syfte att förenkla för verksamhetsutövare och myndigheterna.

25 § Länsstyrelsen föreslår att samrådsredogörelsen även bör omfatta resultat från samrådet eller vilken hänsyn som tagits till det som framkommit vid samrådet. Det

medför en större tydlighet inför beslut. Verksamhetsutövaren kan ha ändrat viktiga delar under samrådet och det bör komma fram. Ju tydligare en redogörelse är desto mer kan det bidra till att få kortare handläggningstid. Har även kopplingar till 15§ i miljöbedömningsförordningen.

27§ Nya begreppet förenklat underlag föreslås användas istället för miljökonsekvensbeskrivning i de fall det inte är betydande miljöpåverkan. Syftet anges vara att det ska vara ett underlag av enklare beskaffenhet än den miljökonsekvensbeskrivning som ska tas fram inom ramen för den praktiska miljöbedömningen. Länssstyrelsen anser att det är viktigt att tydlig vägledning tas fram för att likrikta bedömningarna i landet. Innebörden av vad förenklat underlag är bör tydliggöras mer och det är fortfarande alltför otydligt vad som avses. Förslagsvis kan begreppet ”förenklad miljökonsekvensbeskrivning” användas eftersom det vore tydligare. Det minskar risken för missförstånd och sammanblandning med andra slags underlag. Miljökonsekvensbeskrivning är ett vedertaget och känt begrepp och förtydligar även vad som är i processen arbetet pågår.

32§ Det föreslås att om verksamhetsutövaren så begär ska länssstyrelsen redovisa sin bedömning (muntligen eller skriftligen) i frågan om omfattningen och detaljeringsgraden i miljökonsekvensbeskrivningen. Kravet ökar på länssstyrelsen eftersom det nu uttryckligen anges att länssstyrelsen ska redovisa sin bedömning. Förtydligande krävs av vad som menas med ”redovisning av sin bedömning”? Beträffande att länssstyrelsen ska redovisa sin bedömning medför att handläggning, granskning, av halvferdigt material kan komma att behöva ske. Detta kan medföra att handläggningstiden läggs i samrådsfasen i stället för i tillståndsfasen. Det kan även medföra att samma material ska läsas vid två tillfällen av myndigheterna vilket får till följd att handläggningstiderna ökar. Förslaget kan även föra med sig att verksamhetsutövaren lämnar in ett översiktligt material de vill ha bedömt till länssstyrelsen som granskar och sedan lämnar en bedömning om vad som saknas. Länssstyrelsen kan möjligen hamna i en slags konsultroll i samrådsskedet och det kan inte vara syftet med paragrafen.

Detta moment kan ta extra tid eftersom det i vissa ärenden t ex vindkraft även kräver internhantering inom flera olika sakområden, t ex naturvård och rennäring. Att handlägga bedömningen medför att tid tas från annan handläggning.

Länssstyrelsens erfarenhet är att det redan i dagsläget under samrådsprocessen framförs synpunkter på vilken omfattning och inriktning som miljökonsekvensbeskrivningen ska

ha. Länsstyrelsen finner att förslaget enligt 32 § medför att Länsstyrelsens roll förstärks gentemot tillståndsmyndigheten.

35§ Länsstyrelsen anser att § 35 ska utvecklas och förtydligas. Exempelvis bör det framgå att t ex kartor och olika underlag som ligger till grund för verksamhetsutövarens bedömningar ska redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen. Det är mycket viktigt att dessa underlag som vanligen tas fram av olika konsulter finns med samt att den samlade bedömning som ska göras av miljöeffekterna är verksamhetsutövarens egna bedömning.

36 § Länsstyrelsen anser det bra med ett förtydligande av vad miljökonsekvensbeskrivningen ska innehålla när N2000 berörs dock är det tyvärr fortfarande lite otydligt när miljökonsekvensbeskrivningen endast upprättats för N2000-prövningen. Av formuleringen ”de uppgifter som i övrigt behövs” är det svårt att avgöra för både verksamhetsutövare och myndigheter vad som behövs men ger stöd om ärendet kräver mer underlag än normalt.

41§ Länsstyrelsen anser det positivt att det föreslås regleras att kungörelse ska ske på en lämplig webbplats. Dock bör denna webbplats vara en sådan som är knuten till det län där verksamheten fysiskt är belägen och inte till den publika webbplats som tillhör den som prövar tillståndsfrågan (20§ miljöbedömningsförordningen). Det är inte naturligt för invånare i Jämtlands län att besöka Länsstyrelsen i Västernorrlands läns webbplats. Enligt § 41punkt 2 anges att kungörelse ska ske i en ortstidning och detsamma bör gälla för webbplatsen, dvs att den ska ha en någorlunda lokal anknytning för att möjliggöra för allmänheten att hålla sig underrättade. Länsstyrelsen anser därmed att det bör eftersträvas att kungörelse publiceras på både en mer lokal webbplats samt på prövningsmyndighetens webbplats.

16 kap 13 §, organisationers rätt att överklaga, s 30, 257-264,

Länsstyrelsen anser inte att det tydligt framgår om det är alla typer av tillsynsbeslut som får överklagas. Det fattas många tillsynsbeslut inom olika områden och av varierad art. Med det förslag som nu ligger kommer det att möjliggöra att fler beslut kan överklagas av organisationer. Länsstyrelsen konstaterar att det är viktigt att väga frågor avseende vilka som har rätt att överklaga och vilka beslut denna rätt omfattar och vad som gynnar människors hälsa och miljön. Hanteringen av överklagningsärenden kan komma att medföra mer arbete för olika instanser i samhället och det administrativa arbetet ökar därmed. Risken är att tillsynsarbetet fördröjs, försvåras samt fördyras.

Förslag till miljöbedömningsförordning

Länsstyrelsen konstaterar att den betydande miljöpåverkan inte prövas mot en bilaga som idag. I förslaget har kriterierna lagts in i förordningstexten. Det finns, enligt Länsstyrelsens mening, skäl för denna förändring.

10 § Länsstyrelsen anser att det är bra att det tydliggörs vad ett samrådsunderlag ska innehålla.

15 § Länsstyrelsen anser att tiden 90 dagar för att avgöra om en praktisk miljöbedömning ska göras eller inte är rimlig. De underlag som ska lämnas in, samrådsunderlag och samrådsredogörelse, bör vara av sådan kvalitet att beslut kan fattas utifrån det. Ansvar för att lämna in kompletta underlag ligger på den sökande. Länsstyrelsen föreslår att det bör kunna krävas in kompletteringar om det behövs i det enskilda fallet.

2.33 Förslag till förordning om ändring i förordning (2011:1237) om miljöprövningsdelegationer

Gemensam handläggning av vissa ärenden

Länsstyrelsen Jämtlands län prövar i dagsläget ärenden om dispens enligt 7-9 kap miljöbalken (naturresevat, generellt biotopskydd, artskydd och markavvattning). En gemensam handläggning skulle kunna försvaga skyddet för dessa områden och arter om beslutet fattas längre ifrån dem naturvärden som berörs av beslutet. Till exempel kräver handläggning av dispens från det generella biotopskyddet och artskyddet god lokalkännedom och möjlighet till bedömning i fält, samt en samlad bedömning av all påverkan på skyddet i det aktuella området.

Länsstyrelsen Jämtlands län vill påtala att det inte finns en miljöprövningsdelegation vid respektive länsstyrelse utan det är endast vid 12 av de 21 länsstyrelserna som det finns en miljöprövningsdelegation. Det är således inte korrekt att påtala att det är olika enheter inom samma länsstyrelse som oftast handhar frågan. Det rör sig om olika länsstyrelser som är prövningsmyndighet och tillsynsmyndighet. Tillståndsärenden för Jämtlands län hanteras vid Miljöprövningsdelegationen vid länsstyrelsen i Västernorrlands län. Det har sedan koncentrationen varit problem med tiden för handläggning och antalet ärenden som inte handlagts ökar kontinuerligt. Koncentrationen har inte inneburit en effektivisering av hanteringen utan längre handläggningstider. Det kan behöva göras ytterligare ändringar i lagrum för att tillsynsfrågor ska prövas av annan myndighet, t ex dispensärenden, från en myndighet

Länssstyrelsen
Jämtlands län

Yttrande

Datum
2016-10-03

Diarienummer
500-5249-2016

(länsstyrelsen) till en annan myndighet (miljöprövningsdelegationen vid annan länsstyrelse).

Länssstyrelsen är i sak positiv till om det kan ske gemensam handläggning eftersom det finns en vinst att få om man samprövar eftersom det underlättar för verksamhetsutövaren. Länssstyrelsen har dock erfarenhet av långa handläggningstider sedan miljöprövningsdelegationen år 2012 koncentrerades till ett fåtal län. Den föreslagna ändringen kan möjligen bidra till mer arbete vid miljöprövningsdelegationen vilket inte snabbar på handläggningen och det är inte till gagn vare sig för miljö eller för företagens möjlighet att bedriva verksamhet. Länssstyrelsen anser att de resurserna måste ses över samt även hanteringen av ärenden hos tillståndsgivande myndigheter åste ses över innan de påförs ytterligare arbetsuppgifter.

De som deltagit i beslutet

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Jöran Hägglund efter föredragning av miljöskyddshandläggare Erika Holgersson. I den slutliga handläggningen deltog även länsråd Susanna Löfgren, biträdande länsråd Bengt-Åke Strömquist och enhetschef Marina Wallén Mattsson.

Jöran Hägglund

Erika Holgersson

Detta beslut har signerats elektroniskt och saknar därför underskrifter.